

Göinge Biologen

Kontaktblad för Göingebygdens Biologiska Förening

Kommande program:

I samverkan med Studieförbundet

OBS! Program fram till mitten av juni återfinns i G-B nr 2026:1

Torsdagen 23 juli

Slätter på Vannaröds Ängskrona, V Sösdala.

Samling vid Ängskronan kl 18:00 och vi håller på till kl 20:00. Vi vårdar ängarna tillsammans. GBF bjuder på någon form av förtäring.

Ett arrangemang för hela familjen!

Vet mer: *Bo-Göran Andersson*
070-335 10 44

Tisdagen 4 augusti

Skådarmorgon Adinal & Lunke-skog. Vi träffas kl 8:00 vid Lunke-skog, och håller på till ca 10:00.

Vet mer: *Håkan Winqvist*
072-579 48 66

Kanadensiskt gullris vid Ignaberga kalkbrott 2025

Nr
2026:2
(år 57)

www.gbfnatur.se

GBF, länsstyrelsen, Trafikverket och Nordkalk avser att på försök hitta lämpliga metoder att bekämpa kanadensisk gullris. Foto: Lill-Hugo.

Sidan 1

OBS! Kartor till de olika exkursionslokalerna kommer att finnas på vår hemsida (www.gbfnatur.se)!

Nyutslagen bokskog inom Hovdala naturreservat

Lördagen 8 augusti

Floravandring på Garnisonen

(gamla P2). Avfärd: Linnéskolans P-plats (N Kringelvägen) kl 10:00 eller på lokalen kl 10:20 (se karta på www.gbfnatur.se). Medtag gärna fika!

Vet mer: *Carl-Axel Andersson*
073-690 65 69

Tisdagen 8 september

Skådarmorgon fågelplattformen

”Slinga dig”, NV Finjasjön. Vi träffas kl 8:00 vid plattformen, och håller på fram till ca 10:00.

Medtag gärna fika!

Vet mer: *Håkan Winqvist*
072-579 48 66

Söndagen 23 augusti

Fladdermusexkursion på Hovdala.

Tillsammans med Bat life Sweden undersöker vi områdets fladdermusfauna - bl a för att få en uppfattning av hur utrivningen av Hammarmölledamm påverkat fladdermössen.

Samling kl 20:00 vid P-plats Hovdala. Avslut omkring kl 22:00. Vi nyttjar ljuddetektorer!

Vet mer: *Stefan Viktorsson*
070-730 52 01

Vattenfladdermus
Foto: Jens Rydell

Söndagen 13 september

Andfågelräkning i Finjasjön, Magle och Stoby våtmarker.

Vår 253:e räkning sedan 1969. Samling i föreningslokalen ”Spindeln” kl 09:00. Klara omkring kl 11:30.

Vet mer: *Thomas Johnsson*
070-331 61 26

Lördagen 19 september

Svampexkursion till plats enligt senare direktiv.

Avfärd: Linnéskolans P-plats (N Kringelvägen) kl 10:00 eller på lokalen. Åter kl 13. Medtag fika!

Ett arrangemang för hela familjen!

Vet mer: *Tuva Johansson*
076-212 56 27

Göinge Biologen

Nr 2026:2. Årgång 57.
Ansvarig utgivare:
Georg Malm
Vinkelvägen 19
281 41 Hässleholm
Mobil 070-579 22 81
georg.malm@telia.com

Söndagen 20 september

Skördefest på Hovdala slott mellan klockan 11:00 och 16:00. GBF deltar och berättar om aktuella naturvårdsfrågor, säljer böcker och presenterar sin verksamhet - **Varmt välkomna!**.
Vet mer: *Lennart Björkquist*
070-332 31 29

Morgontidiga sträckfågelräknare

Lördagen 26 september

Sträckfågelräkning vid Hovdala. Samling på Äspehöjden, öster om slottet kl 07:00, fram till kl 12:00 (kom när det passar dig). **OBS! Samma plats som i fjor!**
Vet mer: *Thomas Johnsson*
070-331 61 26

Fältbiologi
för barn & ungdom

29/8 kl 10:00 Möllerödssjön, Bjärnum
Vi håvar i sjön och fikar
3/9 kl 17:00 Hässleholmsgården
Skogspromenad & grillning
(GBF bjuder)
19/9 kl 10:00 Svamptur (**se sid 2!**)
Vet mer: *Stefan* (070-975 63 26)

VÅRA OLIKA TEMAGRUPPER

**Naturvandringar med
Flora- & småkrypsgruppen**

Vi lär av varandra! Ingen förkunskap krävs! Medtag lämpliga kläder & skodon samt fika! **Vi samlas vid vår föreningslokal, Österåsgatan 11 (Hässleholm) kl 17:00!**

16/7 Rävninge blomsteräng
30/7 Lommarpastäppen

Samling nedanstående gånger kl 13:30:

27/8 Skeingesjön
10/9 Vätteryds gravfält

Ledare:

Gunilla Adamsson, 073-826 01 67

Mer fokus på småkryp

Vandring med mer fokus på småkryp
OBS! Samling vid vår föreningslokal (Österåsgatan 11) kl 17:00 eller på lokalen kl 17:30!

2/7 Vinslövs blomsteräng vid
Ljungamölla, Ö Vinslöv
13/8 Åhusfältet, N gamla T4

Ledare:

Pål Axel Olsson, 070-351 23 70

§§§§ FöreningsInfo:

Medlemsavgiften

är **100:-** för vuxna. Familj betalar 100:- för medlem nr 1 och övriga tillkommande betalar 20:-.

Den som är född 2009 eller senare räknas som ungdomsmedlem 2026 och betalar 20:-.

GBF:s bankgiro är 394-6803. Var god ange medlemsnummer vid betalning via internet! Medlemsnumret återfinns bl a på fakturan.

Styrelsemöten genomförs vid följande tillfällen: 23/6, 18/8, 20/10 och 8/12.

Nu kan du använda swish

när du betalar till GBF. Ange nummer 123 628 41 52

- Ange vad som avses och ditt namn eller medl. num.!

OBS! 2027 höjs medlemsavgiften till 150 kr/år och för familjemedlem till 50 kr/person enl beslut på årsmötet.

Spara papper och därmed träd?!

Önskar du få Göinge-Biologen enbart som en digital fil via e-post?

Kontakta i så fall vår kassör
Hans Magnusson på
hans@ahmagnusson.se
OBS! Ny mailadress!

JÄTTEVIKTIGT - **Nytt!** Anmäl adressändring!

Om Ni skall flytta var vänlig meddela adressändring till:
hans@ahmagnusson.se eller mobil nr 070-492 60 15

Hans Magnusson
Ansvarig för medlemsregistret

Vi vill bli fler medlemmar i GBF! Lär dig mer om naturen tillsammans med likasinnade och i ett trevligt kamratskap!

Ovanliga besökare i Magle våtmark den 26 april!

I slutet av april noterades två ovanliga fågelarter i Magle våtmark (A-dammen) tillsammans med skrattnåsar: **svart-huvad mås** och en **ejderhane!**

Jan Videvik & Thomas Johnsson

Storkhäckning (-ar)!

Man har tvingats att flytta boet som låg öster om Vinslöv, och EON har byggt två nya boplatzformar i närheten (**Stort tack!**). Stork M181 har byggt på ett bo och fått sällskap av stork M948. Parning har observerats men vi är för närvarande (20 maj) osäkra på om det kommer att läggas några ägg eller födas upp några ungar - Det börjar bli sent på säsongen!

Vi får se hur det går!

Johan Nilsson

Foto: Johan Nilsson

Sällsynt i trädgården!

En vacker hane av **ringtrast** dök upp i min trädgård i Hästveda den 15 april - på flyttning till nordligare områden!

Eve Persson, Hästveda

Foto: Jola Johnsson

Haloeffekt - ett himlafenomen

Halofenomen är optiska ljusfenomen i atmosfären, ofta ringar eller bågar kring solen/månen, som uppstår när ljus bryts och reflekteras i svävande iskristaller. De syns främst vid tunna slöjmoln (cirrus) och kan förebåda väderomslag.

Jola Johnsson

Foto: Pål Axel Olsson (1 maj)

Fint fynd på ängen i Lommarpskorset idag. **Hammarbärfis**, ny för kommunen om man får tro Artportalen. Det hammarlika utskottet vid ögat har gett den namnet. En växtsugare som övervintrar nere i tuvor, men förflyttar sig när värmen kommer.

Pål Axel Olsson

Vargar och skogshöns!

Inom vår förening besöker vi relativt sällan de norra delarna av vår kommun. Lars Olsson, som har en sommarstuga inom området, kan berätta om att han i april hört flera **vargar** yla mot Smålandsgränsen till, sannolikt komma från "Grimsmyrreviret" på just Smålandgränsen. Han har sett färsk vargspilling inom vår egen kommun.

Han har även noterat ett flertal **tjädrar** och deras balgropar och ibland stött på dem längs grusvägar (där de sannolikt äter grus för mat-smältningens skull).

Han noterar att det även förekommer **orrspel** på vissa högmossar och att antalet rimmor väl med vår senaste inventering (2018).

Lars Olsson

På bara tolv år har antalet igelkottar i Sverige nästan halverats...

och arten klassas nu som hotad på den nya rödlistan. Under lång tid har deras livsmiljöer gradvis försvunnit. Blomstrande ängar och buskage ersätts av asfalt, kortklippta gräsmattor och ensidiga monokulturer av gran och åker.

Bekämpningsmedel slår ut den föda de är beroende av. Samtidigt gör klimatförändringarna vintrarna mer oförutsägbara – något som kan bli avgörande för ett djur som går i dvala. Det här handlar inte bara om igelkotten. **Det är ett tecken på att balansen i naturen håller på att rubbas.**

Artdatabanken

Foto: Max Carlsson

Violett majbagge

fotograferad på Hovdala den 9 maj - ingår i släktet oljebaggar.

Max Carlsson

Göingebygdens Biologiska Förening **Minnesanteckningar Fastställelse** 2026-03-11

Kortfattade minnesanteckningar från mötet med... GBF & Hässleholms Miljö AB (HMAB) Onsdagen den 11 mars 2026 kl 13:00 - 14:50

Deltagare: *Carolina Kristiansson, Christian Jaansson, Nicklas Carlsson, Fredrik Veln, Daniel Kozin, Stefan Nilsson, Helena Tillgren, Johan Hall (samtliga HMAB) samt Leif Nordin och Thomas Johansson (GBF).*

Syftet med mötet: Att kort redovisa vad vi samarbetat med under de senaste åren och stämna av om det framkommit några nya effekter av vidtagna åtgärder samt efterhöra planerade åtgärder framgent.

1. Presentation av Göingebygdens Biologiska Förening (GBF)
Eftersom Caroline var ny i sin befattning gav Leif en kortfattad presentation av GBF och den verksamhet vi bedriver. Han var noga med att påpeka att vi i samarbetet med myndigheter, företag och andra organisationer strävar efter samråd före konfrontation och detta i en saklig dialog! Vi har en god biologisk kompetens inom föreningen men saknar tyvärr god kompetens när det gäller limnologi och "vatten-keri". GBF har en hemsida: www.gbfnatur.se.

2. Vattenvegetation och -kvalitet i Stoby våtmark efter restaureringen
GBF har under 2023-2024 följt upp konsekvenserna av den omfattande restaureringen av dammarna (sjöinringsmagasinen), och även senare under 2025 följt upp utvecklingen av biologisk mångfald vid dammarna, främst avseende flögelfaunan, vattenvegetationen, planktonsmåhålligt och utvecklingen av invasiva växtarter. Här hänvisar jag till de rapporter som överlämnats till både HMAB och tekniska förvaltningen (daterade 2024-03-01 och 2025-08-01). Vi noterar med glädje att den goda utvecklingen håller i sig, då det gäller biologisk mångfald inom området men höjer ett varnande finger för den explosionsartade tillväxten av vattenvegetation (till följd av att mycket näring frigörs under restaureringen)! Vi ska dock komma ihåg att vattenvegetationen även renar vattnet från näringsämnen, innan det rinns vidare i *Sonabäcken, Fjärösån* och *Almäån*.

Fyra rapporter som GBF lagt fram för att dokumentera vidtagna åtgärder

Sida 1 av 4

Göingebygdens Biologiska Förening **Korta minnesanteckningar från mötet mellan HIBAB och GBF Hässleholm 2026-05-08 (kl 09:30 - 12:10)** 2026-05-08

Deltagare: *Kent Johansson (vd HIBAB), Daniel Hallström (förvaltare HIBAB), Leif Nordin (GBF) och Thomas Johansson (GBF).*

Syfte:
GBF och HIBAB har varje halvår ett möte sinsemellan för att utbyta erfarenheter kring främst förvaltningen av områdena Hovdala och Mölleröd - då med fokus på naturmiljön. Mötet började med en morgonfika och GBF lämnade över det senaste numret av kontaktbladet Göinge-Biologen (nr 2026:1).

1. Hammarmölledamm (dämet, ån och dammbotten)
Vi började med att ta del av en drömbild över där dammen och dämet en gång legat; arbetet med att tömma dammen och att ta bort dämet har gått enligt plan (klart i sept 2025) medan arbetet med att iordningställa den nu torrlagda dammbotten blivit försenat (främst för att man ville se hur Hovdalaån meandrer sig fram över bottnen vid högvatten).

Aktuell status för området:

- Bort med bänkar, grillplats och soptunna har iordningställda (HIBAB och kommunen)
- Skytt över dammens tidigare vattennivå (på sten vid ån) under fasmagning (HIBAB)
- Skytt över hur rivningsprocessen gått till kommer att tas fram (HIBAB)
- Lämpig plats för bro över Hovdalaån fastställd och godkänd (läststrevet)
- Kraftstationen är borttagen medan två äldre hus står kvar för att lysa fladdermöss
- Stängsel för ev betande vattenbufflar (6 individer) är färdigställt (kommer ev inte att behövas!)

Natur i Göinge

Sida 1 av 7

Inom GBF har vi regelbundna samrådsmöten (oftast två per år) med vår kommunkolog, Hässleholm Industri AB (HIBAB), Hässleholm Miljö AB (HMAB), och Tekniska förvaltningen (parkavdelningen) samt ibland med kommunalråden och de olika nämnderna.

Här följer en kort sammanfattning av våra två senaste möten (du finner mötesanteckningarna på vår hemsida, portalsidan, www.gbfnatur.se)

HMAB (2026-03-11):

- * Redogjorde för vidtagna åtgärder i Magle & Stoby våtmarker (ca 3,5 ton grov fisk (fjällkarp) har tagit bort från Magle våtmark (damm A & C)
- * Påtalade behovet av att ta bort invasiva, främmande växtarter
- * Resterande dammar (B, D & E) i Magle kommer sannolikt att tömmas på fisk
- * En ö i C3-dammen har avskogats för att erbjuda en häckningsplats för skrattmås

HIBAB (2026-05-08):

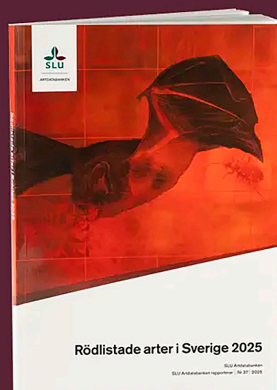
- * Man har iordningställt platsen där dämet till Hammarmölledamm låg
- * Man ska bygga en bro över Hovdalaån vid tidigare dämet
- * Man planerar sannolikt att låta vattenbufflar (6 st) beta dammbotten
- * De flyttade flodpärlmusslorna mår bra (NaturCentrum)
- * Delar av Mjölmlölvången kommer ev att "svämmas" under högvatten
- * Ett utvidgat naturreservat är i dagsläget inte aktuellt!

Leif Nordin & Thomas Johansson

5 217 arter

rödlistas 2025, en ökning med
10% jämfört med Rödlista 2020.

Ett exemplar av Rödlistan 2025 finns i vår
föreningslokal "Spindeln"!

Rödlistan 2025 visar **att nästan var fjärde art i Sverige är rödlistad**, och **över 2 300 arter är hotade**. Läget har försämrats sedan 2020, särskilt för fåglar och fiskar, främst på grund av förändrat skogs- och jordbruk, klimatförändringarna och förlusten av livsmiljöer. Flera vanliga arter har fått sämre status: Igelkott, flera ugglor och fiskar som lax, sill och öring samt insekter. Även älgen är nu rödlistad som nära hotad. **Samtidigt har några arter, som havsörn och utter, återhämtat sig tack vare aktiv naturvård!**

Det går alltså illa för vår natur:

Under de senaste åren har flera beslut steg för steg försvagat skyddet för våra djur och deras livsmiljöer. Licensjakten på djur som gråsäl, björn, lodjur och varg (stoppad tillfälligt) ligger fortsatt på höga nivåer. Till och med allmän jakt på den rödlistade björktrasten föreslås nu, liksom skydds jakt på talgoxe, ladu- och hussvala!

Nära hälften av Sveriges fågelarter har en negativ populationsutveckling eller har så små populationer att de hotas av utrotning. I arbetet med den nya rödlistan har totalt 266 taxa bedömts, varav 258 arter och 8 underarter. Av dessa är 115 arter rödlistade (45 procent), där 56 återfinns i kategorin Nära hotad, och övriga 59 är i någon av de tre hotkategorierna Sårbar, Starkt hotad och Akut hotad.

Samtidigt kalavverkas skogar i rasande takt. Haven töms. Konsekvenserna blir att arter riskerar att dö ut – för alltid!

Påverka dina politiker - och vänd utvecklingen!

Rapporter från fältet

Inventering av vildbin...

inom de sju områden som ingick i projektet "Småbiotoper för vildbin och sandödlor" under 2024-2025. Detta för att se vilka effekter det gav på olika vildbipopulationer.

Vi har redan gjort en inventering (22/4; dock med relativt få biarter) men ytterligare två är inplanerade i juni och augusti.

Göran Holmström & T Johansson

Ett sälgsandbi från Möllerödsfältet

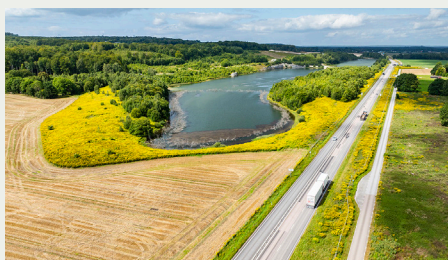
Bekämpa invasiva arter

såsom parkslide, blomsterlupin, jätteloka, jättebalsamin, gul skunkkalla, kanadensiskt gullris, sjögull, mink, mördarsnigel m fl

Jättebalsamin
Foto: Jola Johansson

OBS! Rapportera observationer av **GRÄSPARV** (se förra Göinge-Biologen nr 2026:1)!

Det kanadensiska gullriset...

breder ut sig över stora ytor vid Ignaberga kalkbrott! Nu har GBF, länsstyrelsen, Trafikverket och Nordkalk gått samman för att försöka hitta den lämpigaste metoden att effektivt bekämpa arten, och därefter - kanske under 2027 - nyttja den i ett mer storskaligt projekt!

I dagarna har Sverige även tagit fram en nationell lista över invasiva växt- och djurarter (se Naturvårdsverkets hemsida).

ANDFÅGELRÄKNING i Finjasjön samt Magle och Stoby våtmarker

2026-05-10 (252:e räkningen)

Ref: Thomas Johnsson, mobil: 070-331 61 26 eller e-post: thomas@clangula.se

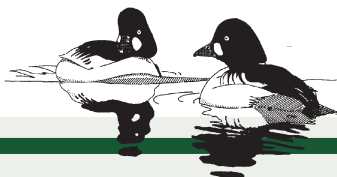
Väder: Mulet, svag vind, kyligt; 2-6 grader C, nattfrost (minus 1-2 grader C)

Finjasjön, delområde/ Fågelart	1	2	3	4	Summa	Magle våtmark	Stoby våtmark	Total- summa
Skäggdopping	8	16	3	6	33			33
Storskarv			2		2	4	1	7
Gråhäger		1	1		2			2
Rördrom	1				1			1
Sångsvan				32	32	2		34
Knölsvan	8	1	1	8	18	7		25
Grågås	31	159		169	359	210	10	579
Vitkindad gås				400	400	5		405
Gräsand	15	7	3	5	30	20	12	62
Kricka		6			6			6
Stjärtand	2				2			2
Skedand	2				2			2
Snatterand	3				3	19	4	26
Vigg	15	2			17	2	12	31
Knipa	25	19	11	16	71	20	8	99
Salskrake	1				1			1
Rörhöna					0	1		1
Sothöna		2		1	3	17	10	30
SUMMA	111	213	21	637	982	307	57	1346
Inventerare (16 personer)	L Björkquist B Ekberg	A Larsson G Malm T Johnsson	Johan Nilsson M Söderberg	B Nordin L Nordin S Persson		O & E Tryggesson C Malmström H Joelson	I & R Kjellander	2025: 1887 2024: 621 2023: 1038 2022: 968 2021: 1240

Kommentarer: En nederbördsfattig, solig och kylig (nattetid) vår. Lågt vattenstånd i sjön för närvarande (42.9 m ö h)! Fortfarande få skäggdoppingar, knölsvanar, vigg och sothöns i framförallt Finjasjön, medan kniporna var mer talrika. Sällsynt med salskrake (hona) i sjön vid den här tiden på året. Grågås: Minst ett tiotal häckade par (totalt ca 40 pulli). Betydligt färre vitkindade gäss än förra året! Förvånande att det noterades så få storskarvar i Finjasjön!

Magle våtmark är numera en viktig lokal för snatteränder och sothöns.

Sida 1 av 2

Nationella sjöfågelinventeringen

Finjasjön, Magle och Stoby våtmarker ingår även i den nationella sjöfågelinventeringen, där vi förutom "andfåglar" även räknar rovfåglar, vadare, måsfåglar och våtmarksanknutna tättingar.

Finjasjön, delområde/ Fågelart	1	2	3	4	Summa	Magle våtmark	Stoby våtmark	Total- summa
Gråtrut				6	6		2	8
Fiskmåås				9	9			9
Skrattmåås	56	18	5	24	103	133	50	286
Havsörn			1		1		1	2
Fiskgjuse	1	1			2			2
Brun kärnhök	1	-			1			1
Trana			2	3	5			5
Tofsvipa				4	4		3	7
Enkelbeckasin				1	1			1
Drillsnäppa	6				6			6
Gluttsnäppa			1		1			1
Grönbena				1	1			1
M strandpipare		1			1			1
Sävsångare				3	3	Noterad	Noterad	Noterad
Rörsångare	1			1	2	Noterad		Noterad
Vassångare (!)				1	1			1
Gulärta		5			5			5
Sävspurv	1	2		4	7	Noterad	Noterad	Noterad
SUMMA	66	27	9	57	159	133	56	336

Kommentarer: Skrattmåsar häckar i Magle och Stoby våtmarker. Möjligen även på Lillön i Finjasjön. Inom Magle våtmark har man avskogat en liten ö i damm C3 för att erbjuda skrattmåsar en möjlig "häcknings-ö"!

Havsörnen häckar i Finjasjöns närhet.

Vassångaren satt och sjöng från Almaåns strand snett mittemot fågelplattformen "Slingra dig"!

Tättingarnas antal är högst sannolikt underskattade!

Vi genomförde denna dag även Fågelskådningens Dag (8 deltagare)!

Vi noterade även bl a gök, många näktergalar, svarthätta, sten- och buskskvätta samt tre arter svalor.

Nästa andfågelräkning genomförs den 13 september - Välkomna då!

Sida 2 av 2

Fågelskådningens dag leddes av Bo-Göran Andersson och Elisabeth Lood och lockade ett drygt tiotal personer, vädret till trots!

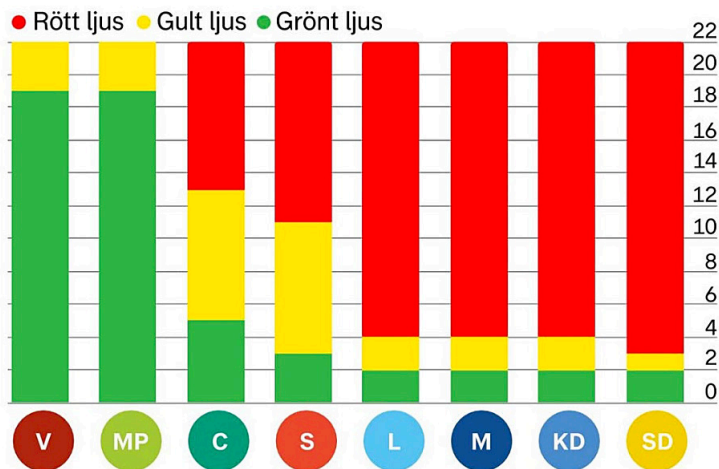

Amiralifjäril

Naturskyddsföreningen har granskat partiernas klimat- och miljöpolitik - och det blir låga betyg för Tidöregeringen! Kanske något att fundera på inför valet?

Hur bra är partierna enligt Naturskyddsföreningen?

Så mycket har de levt upp till 22 krav inom klimat- och miljöpolitiken.

Källa: Naturskyddsföreningen

GBF ställde tre frågor till våra lokala partier:

Fråga 1: Bildandet av **kommunala naturreservat** i vår kommun?

Fråga 2: Återställning av **vandringsleden runt Finjasjön** med kompletta spångar genom Alsumpskogen? (På internet gör kommunen reklam för att det finns en sådan vandringsled).

Fråga 3: Att mera resurser avsätts för att förbättra vattenkvalitet, siktdjup och bottenförhållanden i **Finjasjön** och bevara dess värdefulla omgivning?

Svaren redovisas bl a på vår hemsida och i vår Facebookgrupp!

Foto där inget anges är tagna av Thomas Johnsson